

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/408/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115202249
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1115202249.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: F. M. A., B. Ž., Z. XXXX/X, zastúpená AK JUDr. Eduarda Šošku, Žilina, Daniela Dlabača 21 proti odporcovi: H. F.Z., B. B., F. XX, zastúpený Advokátskou kanceláriou DEDÁK & Partners, s.r.o., Bratislava, Mlynské Nivy 45, o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie navrhovateľky ako aj Q. L., bytom B., I. XX, zastúpeného JUDr. Ivetou Lenčేశovou, advokátkou, Nitra, Farská 28, proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 13. 4. 2015 č.k. 18C 23/2015 - 28, v pomere hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa z m e ň u j e tak, že návrh odporcu na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .
Odvolanie navrhovateľky o d m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a uložil Q. L., bytom B., I. XX, ako vlastníčkovi trojizbového bytu č. XX/II. X. na F. R.. Č.. XX V. B., zapísanom na LV č. XXXX, katastrálne územie Q. F. povinnosť : 1/ zdržať sa výkonu vlastníckych práv, najmä byt odplatne alebo bezodplatne scudzovať, darovať, prenajímať, vkladať do základného imania spoločnosti alebo družstiev, zriaďovať k nemu záložné právo a vecné bremeno, ako aj 2/ umožniť odporcovi obývať predmetný byt, nevstupovať do bytu, neodstraňovať z bytu osobné veci odporcu, zariadenie a príslušenstvo bytu, nerobiť v byte žiadne úpravy, zdržať sa odpojenia bytu od elektrickej energie, plynu vody, odpadu, zdroja tepla alebo vykurovania a akéhokoľvek konania proti odporcovi smerujúceho k jeho násilnému vyst'ahovaniu z bytu, do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 17C 141/2003.

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že návrhom navrhovateľ (po správnosti odporca, pozn. odv. súdu) žiadal, aby súd prvého stupňa predbežným opatrením uložil Q. L., ako tretej osobe, ktorá nie je účastníkom predmetného konania, aby sa zdržal výkonu vlastníckych práv k trojizbovému bytu č. XX/II.X. na F. R.. XX V. B., najmä byt odplatne alebo bezodplatne scudzovať, darovať, prenajímať, vkladať do základného imania spoločnosti alebo družstiev, zriaďovať k nemu záložné právo a vecné bremeno, ako aj 2/ umožniť odporcovi obývať predmetný byt, nevstupovať do bytu, neodstraňovať z bytu osobné veci odporcu, zariadenie a príslušenstvo bytu, nerobiť v byte žiadne úpravy, zdržať sa odpojenia bytu od elektrickej energie, plynu vody, odpadu, zdroja tepla alebo vykurovania a akéhokoľvek konania proti odporcovi smerujúceho k jeho násilnému vyst'ahovaniu z bytu, do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 17C 141/2003.

Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že predmetný návrh na nariadenie predbežného opatrenia podal odporca do spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 18C 153/2012, v ktorom sa F. M. A. (v postavení navrhovateľa) domáhala proti H. F. (v postavení odporcu) vypratania bytu č. XX/II.X. v B. na F. R.. Č.. XX, ktorého bola v tom čase vlastníčkou. Q. L. nadobudol vlastnícke právo k označenému bytu kúpou od navrhovateľky, z ktorého dôvodu navrhovateľka svoj návrh na vypratanie bytu voči odporcovi vzala späť, ešte pred začatím konania vo veci samej, a to dňa 2. 1. 2015. Súd prvého stupňa preto návrh odporcu na nariadenie predbežného opatrenia vylúčil na samostatné konanie (pod sp. zn. 18C 23/2015).

Súd prvého stupňa ďalej zistil, že na Okresnom súde Bratislava I je vedené konanie pod sp. zn. 17C 141/2003, o určenie neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva družstevného bytu č. XX na F. R.. XX V. B., ktorou Bytové družstvo Bratislava III previedlo vlastnícke právo k bytu na bývalú manželku H. F.. Uvedené konanie začalo na návrh H. F. (t.j. v tamojšom konaní má postavenie navrhovateľa) a doposiaľ nie je právoplatne skončené.

Odporca H. F. nariadenie predbežného opatrenia odôvodňoval tým, že po nadobudnutí vlastníctva bytu na F. R.. V. B. ho Q. L. šikanuje - vymenil zámok na vchodových dverách, vyhráža sa odstavením plynu a elektriny, vynucuje si dohodu o vypratani bytu d podpisanie vyhlásenia, že navrhovateľ (po správnosti odporca, poznámka odv. súdu) užíva byt neoprávnene a robí všetko preto, aby navrhovateľ (po správnosti odporca, pozn. odv. súdu) byt opustil, hoci je jeho oprávneným a platiacim užívateľom. Q. L., je zapísaný v katastri nehnuteľností ako aktuálny vlastník bytu; v čase vianočných sviatkov a počas víkendov pristúpil Q. L. k demolácii zariadenia bytu a odstráneniu okien.

Prvostupňový súd rozhodnutie po právnej stránke oprel o ust. § 102 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. e/, f/, § 76 ods. 2 O.s.p. z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že navrhovateľ (po správnosti odporca, pozn. odv. súdu) býva v byte, ktorý je predmetom sporu v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 17C 141/2003 vyše 20 rokov, pričom F.. M. A. byt odpredala Q. L. napriek tomu, že vedela o tom, že vec nie je právoplatne skončená a navrhovateľ nemá možnosť inak si vyriešiť svoju bytovú situáciu. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia je dôvodný, pretože v prípade, že by ho súd nenariadil, bolo by ohrozené užívacie právo navrhovateľa (po správnosti odporcu, pozn. odv. súdu) v predmetnom byte, keďže Q. L. v byte vykonáva úpravy, ktoré mu znemožňujú riadne a nerušené užívanie bytu. Keďže súdny spor vedený pod sp. zn. 17C 141/2003 zatiaľ nie je právoplatne skončený (vo veci bude rozhodovať odvolací súd), bolo nutné predbežným opatrením zabrániť novému vlastníkovi Q. L. v rušení užívacieho práva H. F., ktorý byt obýva vyše 20 rokov a inú možnosť bývania momentálne nemá. Súd prvého stupňa sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi, uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a v celom rozsahu mu vyhovel.

Zároveň si vyhradil právo rozhodnúť o trovách predbežného opatrenia v rozhodnutí vo veci samej podľa § 145 O.s.p.

Uvedené uznesenie napadli v zákonnej lehote odvolaním Q. L., ako aj navrhovateľka F.. M. A..

Odvolateľ Q. L. napadol uznesenie v celom rozsahu, z dôvodu, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhoval odvolaciemu súdu zmeniť ho a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť. V odvolaní uviedol, že sa považuje za osobu oprávnenú podať voči predmetnému predbežnému opatreniu odvolanie, ktoré mu ukladá povinnosť v zmysle ust. § 76 ods. 1 písm. e/, f/ O.s.p. V záujme právnej istoty zároveň navrhol, aby s ním súd konal ako s vedľajším účastníkom na strane odporcu, nakoľko tento má právny záujem na výsledku konania, s tým, že v prípade vstupu vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 2 O.s.p. sa súhlas účastníka na strane ktorého vystupuje, nevyžaduje.

Odvolateľ poukazoval na nesprávne znenie výroku napadnutého uznesenia, ktorým mu bola uložená povinnosť voči odporcovi do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 17C 141/2003. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia podal H. F. v postavení navrhovateľa, avšak povinnosť umožniť obývať predmetný byt súd určil v prospech odporkyne F.. M. A.. Toto potvrdzuje aj aktuálny výpis z LV č. XXXX pre kat. úz. Q. F., kde v poznámke je výslovne uvedená povinnosť vlastníka umožniť F.. M. A. obývať predmetný byt. Odôvodnenie uznesenia tak nekorešponduje s jeho výroky a pre tento rozpor je uznesenie zmätočné a nepreskúmateľné. F.. M. A. byt previedla kúpnu zmluvou V.-XXXXX zo dňa 10. 12. 2014 na Q. L., pričom tento byt neužíva a nikdy neprejavila záujem ho užívať. Odvolateľ považoval za zjavné, že ku konečnej zmätočnosti prispel svojím postupom ešte pred samotným rozhodnutím prvostupňový súd, keď vylúčil návrh na nariadenie predbežného opatrenia na samostatné konanie, hoci tento bol pôvodne podávaný v konaní o vypratani bytu, ktoré bolo právoplatne zastavené. Súd prvého stupňa nastolil stav, ktorým nesprávne a bezúčelovo upravil pomery odporkyne a tretej osoby - vlastníka bytu.

Odvolateľ ďalej uviedol, že ak by aj H. F. žiadal dočasne upraviť pomery tak, že Q. L. bude ako vlastníkovi bytu uložená povinnosť strpieť užívanie bytu H. F., odvolateľ bol názoru, že ani v tomto prípade nebolo možné návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovieť, nakoľko skutkové zistenia súdu opísané v odôvodnení rozhodnutia nie sú v súlade so skutočnosťou. Konštatovanie prvostupňového súdu, že H. F. býva v byte, ktorý je predmetom sporu vyše 20 rokov a nemá možnosť inak vyriešiť svoju bytovú situáciu, sa nezakladá na pravde. H. F. v byte aktuálne nebýva, rovnako ho neužíval po dobu 20 rokov, čo vyplýva z dokazovania, vykonaného v konaní sp. zn. 17C 141/2003, pričom do bytu sa nastahoval v r. XXXX a v r. XXXX, t.j. ešte pred rozvodom, sa mal z bytu vystahovať k svojej družke. H. F. nemá nahlásený trvalý pobyt od 16. 11. 2011, pričom tento má evidovaný na obec Bratislava I - Staré Mesto.

Nie je pravdou, že by nemal možnosť riešiť svoju bytovú situáciu - H. F. žije so svojou manželkou M. F. na T. K. XX V. B., X.; jeho manželka je výlučnou vlastníčkou bytu na uvedenej adrese, o čom odvolateľ priložil k odvolaniu výpis z LV č. XXXX pre kat. úz. X.. Od okamihu uzavretia manželstva má každý manžel okrem ďalších povinností vyplývajúcich z manželstva i vyživovaciu povinnosť, pod ktorú možno subsumovať aj povinnosť poskytnúť manželovi ubytovanie v spoločnej domácnosti.

Podľa odvolateľa neobstojí ani tvrdenie súdu o tom, že Q. L. vykonáva v byte úpravy, ktoré H. F. znemožňujú riadne a nerušené užívanie bytu, keďže tento byt neužíva vôbec. Nakoľko byt nikto neužíva a je v zlom stave, Q. L. ako dobromyseľný vlastník vykonáva renováciu a asanáciu bytu, pričom jeho postupom nemôže byť nijakým spôsobom ovplyvnená vykonateľnosť prípadného konečného rozhodnutia v konaní o určenie neplatnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu v konaní sp. zn. 17C 141/2003, a to z dôvodu, že ani prípadným pozitívnym rozhodnutím by sa H. F.Z. nestal vlastníkom bytu a ani oprávneným užívateľom bytu.

Odvolateľ ďalej poukazoval na ust. § 76 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať. Uvedená podmienka podľa jeho názoru nie je splnená; odvolateľ nadobudol vlastnícke právo riadnym spôsobom, na základe kúpnej zmluvy a predbežným opatrením by bolo jeho vlastnícke právo obmedzené vo všetkých jeho zložkách, a to konkrétne vec držať, užívať a vecou disponovať. Primeranosť zásahu do vlastníctva ako aj vážne ohrozenie výkonu rozhodnutia musí byť hodnotená so zreteľom na všetky okolnosti prípadu z objektívnych hľadísk. Ale už len samotná dĺžka sporu konania sp. zn. 17C 141/2003 zakladá vážne pochybnosti o primeranosti tohto obmedzenia.

Odvolateľ Q. L. napokon namietal, že nebolo osvedčené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, resp., nebezpečenstvo zmarenia výkonu rozhodnutia a zároveň neboli osvedčené ani základné skutočnosti, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, nakoľko pred vydaním uznesenia o nariadení predbežného opatrenia bol dňa 13. 10. 2014 v konaní sp. zn. 17C 141/2003 vyhlásený rozsudok prvostupňového súdu, ktorým bol návrh H. F. zamietnutý.

Odvolateľ si záverom uplatnil náhradu trov predbežného opatrenia, vo výške 1.467,44 €, za 2 úkony právnej služby á 725,33 €, t.j. za prevzatie a prípravu zastúpenia a za podanie odvolania, ako aj 2 c režijný paušál v hodnote 8,39 €. Pri odmene právnych zástupcov žiadal vychádzať z hodnoty veci vo výške 150.000 €.

Navrhovateľka napadla predmetné uznesenie rovnako v celom rozsahu, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že odvolací súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietne. Navrhovateľka vytýkala prvostupňovému súdu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odôvodnenie napadnutého uznesenia je v rozpore s jeho výrokmi a pre tento rozpor ho navrhovateľka považuje za zmätočné a nepreskúmateľné. Súd prvého stupňa uložil Q. L. povinnosť umožniť obývať byt F.. M. A. aj napriek tomu, že tohto práva sa v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia domáhal H. F.. Navrhovateľka poukazovala na to, že označený byt previedla kúpnu zmluvou do vlastníctva Q. L. a následne vzala svoj návrh na vypratanie predmetného bytu voči H. F.Z. späť a konanie žiadala zastaviť. Prevodom vlastníctva na Q. L. navrhovateľka stratila aktívnu vecnú legitímáciu v konaní, nevzťahuje sa teda na ňu žiadna povinnosť v súvislosti s užívaním bytu. Nie je teda nositeľom hmotnoprávnej povinnosti alebo práva. Súd vyhovením návrhu na nariadenie predbežného opatrenia upravil pomery medzi F.. M. A. a treťou osobou vlastníkom bytu Q. L.. Ona pritom byt neužíva a ani nemá záujem tento byt užívať. Navrhovateľka v odvolaní dodala, že označený byt nadobudla do vlastníctva titulom dedenia po svojej sestre, ktorá zomrela dňa XX. X. XXXX. Predtým ako zomrela sestra navrhovateľky, sa s navrhovateľom rozviedla dňa XX. X. XXXX. H. F.Z. sa z bytu vysťahoval ešte pred rozvodom manželstva v r. XXXX ku svojej priateľke. Po smrti sestry navrhovateľky tento byt bez právneho titulu prenajímal a do bytu sa nasťahoval koncom r. XXXX a odmietol ho vypratať. Byt užíval spolu so svojou priateľkou protiprávne. Navrhovateľka preto na neho podala niekoľko trestných oznámení a žalobu o zaplatenie 16.250 € s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia. Konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10C 210/2014. Navrhovateľka si uplatnila právo na náhradu trov konania v sume 1.467,44 € za dva úkony právnej služby á 725,33 € : prevzatie a príprava zastúpenia a podanie odvolania, ako aj 2 x režijný paušál.

Na odvolanie navrhovateľky sa písomne vyjadril Q. L., ktorý sa stotožnil s obsahom jej odvolania, s tým, že v danom prípade nebol splnený ani jeden zo zákonných predpokladov odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia. Predmetné uznesenie tiež vykazuje známky vnútornej zmätočnosti a rozpornosti. Zároveň si uplatnil právo na náhradu trov konania v sume 2.234,16 €, a to titulom súdneho poplatku za odvolanie v sume 33 € a titulom trov právneho zastúpenia v sume 2.201,16 € (za tri úkony

právnej služby á 725,33 € : prevzatie a príprava zastúpenia, podanie odvolania a podanie písomného vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľky, ako aj 3 x režijný paušál 3 x 8,39 €).

Odvolačný súd preskúmal vec v napadnutom (t.j. v celom) rozsahu, podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie Q. L. je dôvodné; odvolanie navrhovateľky F.. M. A. je nutné odmietnuť.

Úvodom považuje odvolačný súd za nutné uviesť, že v prípade označenia účastníkov tohto konania vychádzal zo skutočnosti, že predmetný návrh na nariadenie predbežného opatrenia podával Oto Meluzín pôvodne v konaní o vypratanie bytu, vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18C 153/2012, ktorého navrhovateľkou bola F.. M. A. T. H. F. v ňom mal postavenie odporcu. Preto odvolačný súd v záujme zachovania jednotnosti označenia aj v prípade konania o predbežnom opatrení konal s F.. M. A. ako navrhovateľkou a s H. F. ako odporcom, s prihliadnutím na to, že takému označeniu zodpovedá aj výrok napadnutého uznesenia o uložení povinnosti. Jednotné označenie postavenia účastníkov bolo nutné o to viac, že súd prvého stupňa procesné postavenie a označenie účastníkov viackrát zmenil (v záhlaví, výroku aj odôvodnení uznesenia), v dôsledku čoho napadnuté uznesenie pôsobí zmätočne. Súčasne odvolačný súd považuje za nesporné (vzhľadom na obsah návrhu na nariadenie predbežného opatrenia), že odporca H. F. svojím návrhom na nariadenie predbežného opatrenia chce upraviť pomery medzi ním a aktuálnym vlastníkom bytu, t.j. Q. L., a teda že svojím návrhom nesledoval úpravu právnych vzťahov medzi Q. L. a navrhovateľkou v konaní sp. zn. 18C 153/2012, F.. M. A..

Podľa § 102 ods. 1 prvá veta O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia v prípade, že je po začatí konania potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov ešte pred rozhodnutím vo veci samej, môže súd nariadiť predbežné opatrenie. Dočasná úprava pomerov predbežným opatrením musí byť naliehavá a potrebná a musí byť odôvodnená individuálnymi okolnosťami prípadu. Predbežným opatrením nemožno prejudikovať konečné rozhodnutie vo veci samej; nariadiť ho možno iba za predpokladu, že samotný nárok je aspoň osvedčený, t.j. ak sa javí aspoň ako pravdepodobný.

V konaní o vydanie predbežného opatrenia je výlučne vecou účastníka, ktorý navrhuje vydanie predbežného opatrenia, učiniť príslušné tvrdenia a tieto podložiť dostatočnými dôkazmi, z ktorých súd vyvodí záver o prípustnosti a opodstatnenosti jeho návrhu na predbežné opatrenie. V štádiu, kedy súd rozhoduje o návrhu na vydanie predbežného opatrenia nie je totiž časový priestor na vykonávanie rozsiahleho dokazovania (§ 75 ods. 4, § 102 ods. 1 O.s.p.).

Súd musí mať pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia na zreteli, že predbežné opatrenie je opatrením výnimočnej povahy a preto by malo povinného účastníka obmedzovať v prípade jeho nariadenia len v nevyhnutnej miere. Iný postup by mohol znamenať prekročenie ústavnosti postupu súdu v konaní o predbežnom opatrení. Zásah súdu prostredníctvom predbežného opatrenia do právnych vzťahov účastníkov musí byť primeraný.

V predmetnej právnej veci sa odporca domáha nariadenia predbežného opatrenia voči Q. L., ako tretej osobe (ktorá nie je účastníkom konania sp. zn. 17C 141/2003), a to uložení povinnosti v zmysle ust. § 76 ods. 1 písm. e/, písm. f/, ako aj § 76 ods. 2 O.s.p., t.j. 1/ zdržať sa výkonu vlastníckych práv, najmä byť odplatne alebo bezodplatne scudzovať, darovať, prenajímať, vkladať do základného imania spoločnosti alebo družstiev, zriaďovať k nemu záložné právo a vecné bremeno, ako aj 2/ umožniť odporcovi (t.j. H. F.Z.) obývať predmetný byt, nevstupovať do bytu, neodstraňovať z bytu osobné veci odporcu, zariadenie a príslušenstvo bytu, nerobiť v byte žiadne úpravy, zdržať sa odpojenia bytu od elektrickej energie, plynu vody, odpadu, zdroja tepla alebo vykurovania a akéhokoľvek konania proti odporcovi smerujúceho k jeho násilnému vystaňovaniu z bytu, do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 17C 141/2003.

Nariadenie predbežného opatrenia navrhuje odporca H. F. z dôvodu potreby dočasnej úpravy pomerov. Vo veci samej (konanie vedené pod sp. zn. 17C 141/2003) sa H. F. v postavení navrhovateľa voči odporcom 1/, 2/ (Bytovému družstvu Bratislava III a F.. M. A.) domáha určenia neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva družstevného trojizbového B. Č.. XX na F. XX V. B., uzavretej dňa 6. 8. 2002 medzi Bytovým družstvom Bratislava III a jeho bývalou manželkou V. F. (medzičasom už zosnulou). Návrh na nariadenie predbežného opatrenia podal v konaní vedenom pod sp. zn. 18C 153/2012 H. F. dňa 31. 12. 2014, t.j. po tom, ako v konaní sp. zn. 17C 141/2003 súd prvého stupňa svojím rozsudkom zo dňa 13. 10. 2014 jeho návrh na určenie neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu zamietol. V súčasnosti sa vec nachádza na odvolacom Krajskom súde v Bratislave (sp. zn. 10Co 44/2015) na základe odvolania podaného H. F.; vec doposiaľ nie je právoplatne skončená. H. F. odvíja svoje nároky v konaní sp. zn. 17C 141/2003 zo skutočnosti, že mu uzavretím manželstva s V. F. vzniklo právo

spoločného nájmu k družstevnému bytu na F. R.. XX V. B., ako aj spoločné členstvo v družstve, ktoré rozvodom jeho manželstva s V. F. nezanikli. Tvrdí, že pokiaľ Bytové družstvo Bratislava III uzavrelo zmluvu o prevode vlastníctva k označenému družstevnému bytu výlučne s jeho bývalou manželkou V. F., je uvedená zmluva neplatná v zmysle § 39 Obč. zák.

Na rozdiel od záverov súdu prvého stupňa dospel odvolací súd k názoru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na nariadenie predbežného opatrenia voči tretej osobe v zmysle ust. § 76 ods. 2 O.s.p.

Účelom predbežného opatrenia je zabezpečiť v konkrétnom prípade ochranu porušeného alebo ohrozeného práva. Potreba dočasnej úpravy predbežným opatrením sa prejavuje v tom, že definitívna súdna ochrana si vzhľadom na existujúce okolnosti vyžaduje poskytnutie aj dočasnej ochrany (súdnu procesnú prevenciu).

Podľa § 76 ods. 2 O.s.p. predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo požadovať.

Citované zákonné ustanovenie umožňuje, aby súd uložil povinnosť aj inej osobe, než účastníkovi konania. V zásade by však malo ísť iba o uloženie súčinnostných povinností (napr. uloženie povinnosti banke, aby nerealizovala príkazy účastníka konania na prevod peňažných prostriedkov a pod.), nemožno však úplne vylúčiť ani uloženie inej povinnosti. Uloženie povinnosti inej osobe (rozdielnej od účastníka konania) je však možné iba za predpokladu, ak je to nevyhnutné pre splnenie povinnosti uloženej účastníkovi konania a ak je to možné od tejto osoby spravodlivo požadovať. T.j. povinnosť na základe § 76 ods. 2 O.s.p. môže byť uložená iba „popri“ povinnosti uloženej účastníkovi konania, nie však samostatne.

V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že ak je povinnosť uložená tretej osobe, t.j. osobe, ktorá inak nie je účastníkom konania, je nutné priznať takejto tretej osobe všetky tie procesné povinnosti, ktoré sa týkajú jej povinností, a teda nepochybne aj právo podať odvolanie proti predbežnému opatreniu, ktorým bola tretej osobe uložená nejaká povinnosť. V predmetnej právnej veci preto odvolací súd konal so Q. L. ako treťou osobou, oprávnenou podať odvolanie, a teda ju považoval za účastníka konania pre ten úsek konania, v ktorom sa rozhoduje o jemu uloženej povinnosti (keď odvolací súd nezistil, a ani to netvrdil žiadny z účastníkov konania, že by vo vzťahu k Q.D. L. ako vlastníkovi bytu na F. XX V. B. bolo t.č. vedené nejaké súdne konanie v súvislosti s jeho právnym vzťahom k označenému bytu).

Bolo už uvedené, že prvostupňovým súdom nariadené predbežné opatrenie smeruje proti fyzickej osobe, ktorá nie je účastníkom súdneho konania vedeného vo veci samej. Vychádzajúc z jeho obsahu nariadené predbežné opatrenie neukladá Q. L. ako tretej osobe tzv. súčinnosťnú povinnosť, a rovnako nejde o prípad uloženia povinnosti tretej osobe „popri“ povinnosti uloženej účastníkovi konania. Q. L. ako aktuálnemu vlastníkovi sporného bytu boli nariadeným predbežným opatrením na základe ust. § 76 ods. 2 O.s.p. uložené samostatne také povinnosti, ktoré ho ako vlastníka bytu zásadným spôsobom v jeho vlastníckom práve obmedzujú a tým významne zasahujú do jeho ústavných práv. Odvolací súd preto dospel k záveru, že odporcovi H. F. nemožno poskytnúť ochranu ním navrhovaným spôsobom, t.j. nariadením navrhovaného predbežného opatrenia.

Odvolací súd z uvedeného dôvodu napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh odporcu H. F. na nariadenie predbežného opatrenia zamietol (§ 220 O.s.p.), keď napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávnej aplikácie ust. § 76 ods. 2 O.s.p.).

Predmetné uznesenie napadla odvolaním tiež navrhovateľka F.. M. A., hoci predbežné opatrenie voči nej nesmerovalo (obsah návrhu predbežného opatrenia sa týkal nepochybne uloženia povinností Q. L.). F.. M. A. neboli napadnutým uznesením uložené žiadne povinnosti (a ani odporca H. F. navrhovateľke F.. M. A. nenavrhoval predbežným opatrením uložiť nejakú povinnosť).

Podľa § 201 ods. 1 prvá veta O.s.p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevylučuje.

Podľa § 206 ods. 1 O.s.p. ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

Hoci to z dikcie ust. § 201 ods. 1 prvá veta O.s.p. priamo nevyplýva, podať odvolanie proti súdному rozhodnutiu nie je oprávnený každý účastník toho - ktorého konania, ale len ten, ktorý bol v konaní neúspešný. Keďže navrhovateľke F.. M. A. predbežným opatrením nebola uložená žiadna povinnosť, nebola tiež oprávnená podať proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia prvostupňového súdu odvolanie; F.. M. A. uvedeným predbežným opatrením na svojich právach neutrpela žiadnu ujmu.

Podľa § 218 ods. 1 písm.b/ O.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Odvolací súd preto v zmysle cit. § 218 ods. 1 písm.b/ O.s.p. odvolanie navrhovateľky F. M. A., ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.